МАЙ
14
воскресенье
1939 он
№ 108 (2748)
Сэн 10 мүнгэ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

VOSTOOGTO TARILGIIN TEEMPIIJI YRGEJE!

1939 onoi xabarai tarilga bolbusagaar udxaşanartai baina. BKP(b)-ein Centraalьna Komiteer ba Soveed praviitelьstvoer zoxioogdohon prograamma johoor, socialiis gazarain tarialangai xydel meriilegşed bol gangasuurta yrgen froon ba dobtolgiiji xene, meteorologiceska jamarşji ysloovilin bailgaha haanь, ynder deede ba kultuuritai urgasa abxiin tylee şesene.

Xydee azaxiiji kylьtyyrneer xualxiin tulada, priroodiin xariizanuud ba slycainostьnuudai zavilsima baixagyin tulada, tarila jyymenyyd bidenerte olta bii. Manai gazartariaalan azaxi deere egeel jixe, egeel organizoovanno, egeel mexaniziirovanno. Kollektiivne xaliiji xytelberilxe talaar, kolxoziel ooped suglaulagdan, Kolxoozno şine intelligeencija, mexanizaatornuudai, stahaanovcuud — kolxoozniguudai, zorimgoi novaatornuudai, rekoordno urgasiin maasterduudai gaixamşag kaadrnuud suulagdaa.

Xynyydiiji şadamgaigaar organizoovaalaad baixada, matemaatiçna texniiçeske ressyyrsnuudiiji zybeer xeregleed baixada, ton jixe amzaltanuudiiji olaza bolxo baihiijinь, urda olin raloonuuddaxi tariigiin xydelmerinyydei ooped xaruulna. Ukrainska SSR-ei, Krimske ASSR-ei, Rostoovsko oobalastь, Krasnodaarska ba Ordzonikidzevske xizaarnuudai kolxoozuud ba sovxoozuud bolbol ooneneixidei adali iime tyrgyrşee xediideş tariza yzeegyi.

Urda raloonuudta tariigiin kampiin xurdan baihaninь, byxli oron soo abza zaxada, mynee zilei apreeliin 1-noi medeegeer, 1938 onoi apreeliin xorinoixihoo, 2 millioon 586 miangan gektaar ylyy tarigdahan baina.

Gebe jaabaş, apreeliin hyylei dekaada soo tariigiin teempiin erid dooşolhon baina. Mynee zilei apreeliin 30-nai medeegeer, yngeregşe zilei le ydereinxihee, 1.591 miangan gektaaraar baga tarigdahan baiba. Ene xadaa xara mehegyi polosaadaxi raioonuudta, ilangajaa Kyibeşevske, Cheliabinska, Oomsko ba Novosibiirske oobiastьnuudta, Altaiska ba Krasnojaarska xizaarnuudta polevoi xydelmerinyydei ton xangaltagyi jabadal uşaraar tailbarilagdana.

Vostoogoi raioonuudai geegdeşe jamarşji objektiivne şaltagaanuudai ygei baihaniinь medeetei. Urda raloonuudta şintende tiime le bolьşeviig kolxoozuud, tiime le gaixamşag mexanizaatornuud, maşina, tyryy stahaanovska teexnike baha endeşji baina. Tarilgada bolьşeviig tempiiji xangaxiin tulada jyy zaanab gexede, xynyydiiji organizoovaaldag ba tedeneriiji stahaanovska xydeleende yrgeeşe, byxil xeregte todorxoilolgoo, ba organizoovannostь olgoxo—xizaarai ba oblastnoi partiina ba soveed oorganuudai xydeeee azaxiigaar konkreetne, sag yrgelze, operatiivne xytelberi dutana.

Partiina ba soveed organizaciinuud, Vostoogno raioonuudai xytelberilegşed bolbol kolxoozuud ba sovxoozuud xynyyd xytelberiiji serьjooznor ajedxen haisaruulxa şadaagyi. Ene zilei xabarai tarilgiin slooznostь ba berxeşeelnyyd xadaa tereşelen tedenerei deerenь gente orşohon baina. Tarilgada beledxexiin tulada urda raloonuudhaa jixe sagtai baibaşji, zarim vostooçno raioonuud bolbol traaktornuudai remoontiiji myn** xyrter dyyrgeegyi baina.

Ene xadaa jyynhee boloob gebel, Vostooçno oloxon raloonuudai partiina ba soveed xytelberilegşed bolbol tarilgada traaktorna paarkiiji beledxexe tuxai anxaralaa tabiaagyi ba bespeeçne baihan deereheenь myneeşji xeden zuugaad maşinanuud xydeinegyi, enenь şinenyyd berxeşeelnyydiiji bii bolgono.

Zişeenь, Noovo-Sibiirske oobiastьdo berxeşeelnyydiiji xereg deerenь dabalgada bolьşeviig durazorigiiji gargahaniinь, xaragdanagyi. Ende tarilga bolbol xojor tabanxonoghoo deeşe yrgelzelheer baina, xarin tarigdahaniinь oroldool 511 miangan gektaar baina, teed, yngeregşe zilde, iime le sag yyşe 920 miangan gektaar tarigdahan baigaa. Traaktorna paarkiin ton doodo zergiin byteese, maşiinanuudai mill bailganuud ba yseen bişe avaarinuud, tarilgiin organizoovannostь bişe xydelmerinyyd, traaktorna ba moridoi xysenyydiiji zoxilduulan xeregleze şadaagyi jabadal—olonxi raloonuudai ba maşiina-traaktorna staancanuudai xydelmerinь ede bygedeer xarakterizovalagdana.

Nerlegdegşe oobiastьnuudai xytelberilegşed bolbol socialiis sorevnovaaniiji tologoilhoniinь ba tarilgiiji amzaltatalgaar dyyrgexiin tuhada tereeniiji tabihaniinь xaragdanagyi.

Kyibeşevske oobiastьdo, kolxoozniguudai yiledberiin debzeltenь tologoilogdoogyi—iimehee, „byxli şanarnuudanь" oilgostoi.

Mynee, xabarai tarilgiiji amzaltatalgaar dyyrgelge bolbol Vostooçno raioonuudta tariigiin xydelmerinyydei jabasahaanь, egeel tyryyn duldiidaxa baina. Ende jarovoi tarilganuudai gol maassanь tarigdadag. Orondo urgasiin ynder baixanь, Vostoogto jamar urgasiiji sugluulnab, nelieed jixenxidee tereegeer todorxoilogdooo baina.

Ynder urgasiiji urguulxa ba sugluulxa— azaxiin-politiiçeske tiime şuxala zorilgo bolbol partiina, organizaacanuudai, soveed ba gazartariaalangai organuudai urdanь, Zavoolziin ba Sibiiriin kolxoozniguudai ba xydelmerişedei urdanь baina.

Eneenei tulada, xabarai tarilgiiji zişeete hainaar dyyrgexe xeregtei. Tyrgeneer ba hainaar tarixa. Maşiinabyxen xadaa xojor xysed şmeenede xydelmerilxeer, traaktorna paarkiin xydelmeriiji organizoovaalxa. Traaktornuudai ba moridoi xysenyydiiji zoxilduulan xereglexe. Kaadrnuudta maaksimum anxaralaa ba hanamzaa tabixa. Ynder urgasiin tylee, Byxesojuuzna xydee-azaxiin viistavkede xabaadaxa erxiin tylee, Staalinska Gurbadugaar Tabanziiei neremzete socialiis sorevnovaaniin tugiiji ulam deeşenь yrgexe!

(Main 7-oi „Praavdiin" tyryy bişeghee).

BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDYMEI УКААЗ

Tynxenei aimagai xydee azaxiin tyryyy xynyyd, nyxed Barbakoov Babuu Sereenoviç ba Beloboroodova Feoktiista Sergeejevna gegşediiji şagnaxa tuxai

Mal azaliiji xygzyylxe xerge erxim zişeenyydiiji xaruulhan, Tynxenei aimagai xydee azaxiin tyryyy xynyyd, Bu-rjaad-Mongol ASSR-ei Verxoovno Soveedei graamotaar şagnaxa:

Barbakoov Babuu Sereenoviç—Paartiin XVII sjeezdiin neremzete xydee azaxiin arteeliin kolxoozno-plemennoi feermiin erxilegşe.

Beloboroodova Feoktiista Sergeejevnaaji — Paartiin XVII sjeezdiin neremzete xydee azaxiin arteeliin kolxoozniça.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei tyryylegşe—G. C. Beьgaejev.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei sekretaarь—O. D. Inkeejeva.

Ulaan-Yde goorod.

Aradtaa yneneer alba xelgiin zişee

Grazdaanska agaarai floodoi xydelmerilegşed xadaa sag busaar naha barahan Geroinuud tuxai byxli soveed aradtaigaa xamta, gaşuudanad. Vojeenne liootçiguud, Anatooli Seroov ba Poliina Osipeenko gegşedei nerenyyd bolbol soveed aradtaa, bolьşeviig paartidaa, praviitelьstvodaa ba aguujixe Staalindaa xizaargy i slyziixiin zişee bolon, udaan zilnyydte ylexe baina. Ede nerenyyd xadaa socialiis oronoigoo aldartanь, gabijaanuudta urlaalxa baina.

Soveed Sojuuzai Geroi Moolokov, Soveed Sojuuzai Geroi Grizodyybova, Soveed Sojuuzai Geroi Siepnioov, Soveed Sojuuzai Geroi Groomov, Kaartyşev, Loogi-nov, Semioonov.

SSSR-ei PRAVIITELЬSTVIIN TOGTOOXONЬ:

1. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşediiji xydeelxe talaar, nyxed Bulgaanin (tyryylegşenь), Bydioonnii, Meexlis, Şçerbakoov, Loktioonov, Smyşkeeviç, Grizodyybova ba Raskoova gegşed sostaavtai, praviitelьstvenne komissiiji organizovaalxa.

2. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşedei xydeelelgiiji gyrenei gargaşaar yngergexe.

3. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşediiji Ulaan plooşçadь deere, Kremleevske xanada xydeelxe.

SSSR-ei ARADAI KOMISSAARNUUDAI SOVEEDHEE ba VKP(b)-ein CENTRAALЬNA KOMITEEDHEE

SSSR-ei Aradai Komissaarnuudai Soveed ba VKP(b)-ein Centraalьna Komiteed bolbol main 11-de, albata ujalganuudaa dyyrgexe zuuraa, agaarai katastroofiin bolhonhoo, Soveed Sojuuzai Geroinuud, nyxed Anatooli Konstantinoviç Seroov ba Poliina Denilsovna Osipeenko gegşedei sag busaar naha barahanaii tuxai, gaşuudaltaigaar medeesene ba naha baragşadai bylenertenь gynzegii şanalaliiji medyyine.

SSSR-ei Oboroonlin Aradai Komissariaad bolbol Soveed Sojuuzai Geroinuud, kombrig Seroov Anatooli Konstantinoviç ba maioor Osipeenko Poliina Denilsovna gegşedei,eehedilngee albata ujalganuudiiji dyyrgexe zuuraa,naha barahanainь tuxai gynzegii gaşuudaltaigaar medeesene ba tedenerei bylenertenь eerlingee şanalaliiji medyyine.

Aguujixe geegdel

Manai aldarta liootçiguudai naha barahanai ba aguujixe geegdelei uşar tuxaa byxli soveed aradai gaşuudalai gooloson eerlingee goolosiiji negedyyleb.

Hajaxan, bi bejeeree, Poliina Osipeenkiin şeestvovaniiin praazdnig deere jirehen beleib. Nyxer Seroovoi obojaatelьnostь, sogtoi xyxiyyn azabaidal ba baatarlig xysendenь duralhan ton jixe bajar namda baigaa hen.

Manai oronoi gaixamşag gerolnuudta, gerelte haruul taanarta, doro doxinob.

V. I. Kaçaalov, Soveed Sojuuzai aradai artiist.

Geroiiçeska liootçiciin tyrehen niutagta, traaurai ydernyyd

Zaporoozska oobiastiin Briaandinski raloon, Noovo-Spaasovska, main 12-to. Manai oronoi omog sookol, Soveed Sojuuzai Geroi Poliina Osipeenkiin tragiiçeska yxel tuxai uidxarta medeesel bolbol geroiiçeska liootçiciin niutagaixidai, Noovo-Spaasovska kolxoozniguudai zyrxendenь ugaa jixe uidal oruulba.

Martagdaşagyi Poliiniin tyrehen, jixe boihon ba xymyyzyylegdehen niutagai kolxoozuudhaa, zavooduudhaa MTS-yydhee, raloonhoo azalşad bolbol tereenei tyrelxidtei xyşer uidxarlinь xubaaldaxajaa jirened.

Seloo xadaa traaurta xuşagdaatai. Poliina Osipeenkiin bylenerei huudag gerei xazuuda, olon xypei xabaadalgaigaar, Briaandinski raloonoi kolxoozniguudai ba xydelmerişedei traaurna miiting bolzo, tende paartiin Briaandinski raikoomoi sekretaarь vestypaalba.

Azalşad bolbol eehedingee gaşuudalnuudiiji xaruulhan bişegyydiiji nyxer Staalinda, nyxer Xryşçoovto elьgeebe. Poliina Osipeenkiin xydeelelgede xabaadaxiin tula terenei axa, egeşe ba paartiin Briaandinska raikoomoi sekretaarь Lesiicki gegşed, Kootovskiin neremzete kolxoozhoo Moskvaa oşobod.

AZALAI ENTYZIAAZMAAR UGTABA

Xabarai tarilgaar, respyyblike dotoroo tyryy hainaa jabahan, Selengiin MTS-iin ulaan bulandatraktoriistnuud, MTS-iin xydelmerilegşed, specialiistnuud xabaadalgatalgaar, yrgen suglaan bolbo. Ene suglaan deere, MTS-yyd xoorondiin socialiis sorevnovaaniin respyblikanska ziyrilgeer, Selengiin MTS-te olgohon, Burnarkomzeemei ba Vostoogoi MTS-nuudai Sojuuzai OK-ei damzuulgiin Ulaan Tuganь tus MTS-iin xydelmerilegşedte bariuulagdahan baina.

Damzuulgiin Ulaan Tugiiji abxa zuuraa, MTS-iin direektor nyxer Garmaajev bolbol ene tuilahan Ulaan Tugaa saaşadanь bexizyylxebdi geze nai-duulhan ba yşee hainaar, yşee byteeseteigeer xydelmerilze, tyryyşyylei xyndete zergede sag yrgelze baixiijinь traktoriistnuudaa urlaalhan baina.

— Damzuulgiin Ulaan Tugiiji tuilahandaa, bidener bajartaibdi—geze staxaanovec nyxer Çerniigovski xelebe.—Ene xadaa ulam byri energiineer xydelmerilxiiji, Staalinska Gurbadugaar Tabanziiei neremzete socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylze, ulam jixenyyd amzaltanuudiiji tuilaxiiji ujalgaina.

MTS-iin traktoriistnuud ba xydelmerişed bolbol ene suglaan deeree, negedexi riaadta paar xaxalalgiiji main 25-da dyyrgexe geze ujalga abhan baina.

C. Dondukoov.

Socialiis sorevnovaaniin rezylьtaad

Muxar-Şiberei aimagai, Sutain selьsoveedei, Staalinai neremzete kolxoozoi kolxoozniguudai dunda, BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaaniin yrgeneer delgeryylegdehenei rezylьtaadta, modo beledxelgiin ba xabarai tarilgada beledxelgiin xydelmerinyyd amzaltatalgaar yngergegdehen baigaa. Kolxoozoi kolxoozniguud bolbol ede amzaltanuudaa saaşadaxi xydelmerinyydtee bexizyylxiin tylee, xabarai tarilgiiji bogonixon bolzorto dyyrgexiin tylee socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylze, tarilgiiji exilhen baigaa.

Tus kolxoz bolbol brigaadanuudaa 4-4 zvenoonuudta xubaahan baina. Azalaa zybeer organizoovaalhanai ba sorevnovaaniiji delgeryylhenelgee aşaar, kolxooz xadaa oroohoto kylьtyyrenyydegee ertiin tariigiiji xydelmeriin 10 yderte jyrenxildenь dyyrgehen baina. Zvenovood nyxer Daraajevai № 2 zvenoo bolbol tarilgiingaa plaaniiji 186 proceent dyyrgee. Ene zvenoodo xydelmerilegşed nyxed B. Budaajeva, N. Cibikov, G. Daraajev gegşed ydereigee noormiiji sag yrgelze 160-170 proceent, ton hain şanartaigaar dyyrgedeg baina.

Kolxoozoi tyryylegşe nyxer Cerendorzijev bolbol kolxoozniguudaigaa dunda agitacioonno-maassova ba kylьtyyrne xydelmerinyydiiji erximeer organizoovaalhan baina. Tarilgiin yjede, kolxoozniguud bolbol BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere nyxed Staalin, Moolotov, Zdaanov gegşedei xehen doklaaduudiiji yzehen baina.

Gadna, kolxoozniguud-staxaanovcuud xadaa respyyblikiin soloto lygovood—nyxer Geraasimovai oopediiji yrgeneer xelseze, ene zilde malaazaa tezeeleer xysed xangaxiin tula, sabşalangai urgasiiji deeşelyyliin xemzeenyydiiji abaa baina.

D. LOPILOI.

Navigaaciin amzaltiiji kaadrnuud şiidxexe

Manai paarti, tereenei aguujixe voozdь nyxer Staalin bolbol paartiin ba gyrenei altan foond—kaadrnuudta xezee byxende anxaralaa tabidag baina. Manai oronoi gaixamşag kaadrnuud—paartiin ba gyrenei deejatelьnyyd — organizaacanuudai, predprijaatinuudai xydelmerilegşed, — specialiistnuud, slyyzaşçinar ba staxaanovcuud, xydelmerişed bolbol staalinska anxaral doro urgaza, xydelmerilze baidag. Tedener xadaa paartiin ba praviitelьstviin byxli daabariiji dyyrgedeg ba dyyrgexeer belen baidag.

Selengiin gosparoxoodstviin navigaacanь exilee. Eneeniiji amzaltatalgaar jabuulxa xysen—kaadrnuud — komandiirnuud, specialiistnuud, xydelmerişed, staxaanovcuud baihanь, xendeşji elixen baina. Tiimehee, navigaaciin xydelmeriiji erximeer jabuulalga xadaa kaadrnuudiiji beledxelge ba tedeeniiji hurgalga deerehee duldiidaxa baina.

Uhan zamai transpoortda xydelmerildeg kaadrnuud—xydelmerilegşed, xydelmerişedei dunda nelieed olon tyryyşyyl—otliçniguud, staxaanovcuud bii baina. Tedener xadaa yderbyri ynen sexe xydelmeriingee rezylьtaaduudiiji xaruulna,

Gosparoxoodstviin olon tootosyydenyydte gansa nege staxaanovec ... xydelmeriideg bişe, xarin tende staxaanovska komaandanuud xydelmerildeg baina. Zişeelxede, „Ulaan-Yde" paroxoodoixid bolbol staxaanovska komaanda jym. Tere xadaa 1938 onoi navigaaciiji erxim hainaar yngergehen baigaa. Tiigeed, 1938—39 onuudai ybelei sydoremoontiiji erxim hainaar, organizoovannoor jabuulhanaigaa rezylьtaadta, gosparoxoodstviin soogoo, exin tyryyn remoontojoo dyyrgeze şadahan baina.

Tus komaandiin çleengyydei dunda, azalai geroinuud—tyryy staxaanovcuud nelieed olon gebel, mexaanigai negedegeer pomooşçnig nyx. Ovçereenko gegşe yder ydereigee yiledbeeriin daabariiji sag yrgelze 300 proc. ba deeşenь dyyrgedeg baina. Myn, mexaanigai xojordoxi pomooşçnig nyx. Afanaasьjev xadaa yder byriingee noormiiji 200 proceenthee deeşe dyyrgedeg baixa jym.

Gadna, ene komaandiin tyryyşyyl—staxaanovcuud xadaa, eehedingee komaanda soo, xytelberilxii xydelmerinyydte debzyylegdehen baina. Ziişeelxede, eneenei urda tee kooşgaaraar xydelmerilhen, nyx. Verşaagin bolbol paroxoodoi slooşno motoor ba busad mexaniizmuudai zybeer xydelçigai xydelmeride debzyylegdehen baina. Nyx. Seerlix xadaa bahal tiime xydelmeride xemzeel abuulganuudiiji abxa debzyylegdehen baina jym.

Xedii iime gebeşji, gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol kaadrnuud tuxai — paarti ba gyrenei altan foond tuxai anxaralaa ton bagaar tabina. Tedeeniiji beledxexe ba hurgaxa jabadalda serьjoozno udaaşanar olgoogdoogyi baina. Zediin ba Zakaaminai almaguudhaa ba myn baha busadşji raloonuudhaa verbovaalagdahan kolxoozniguud—bolxoo baigaa xydelmerişed yder byri jireze baina. Ene xadaa ton xaluun, nyxerei ba anxaraltai ugtamziiji erine.

Teed, gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol serьjoozno dutuunuudtai baina. Zişeelxede, haja hajaxan jirehen ba xydelmerilxe baigaa kolxoozniguud — xydelmerişedei ysloovijinь hainaar tabixiin tula, bodoto xemzee abaadyi. Uhan zamai transportiin kvalifikaacatai ba specializiirovanna xydelmerişed bolxo gehen, tede şine xydelmerişed—kolxoozniguudai xyselei xadaa endexi xytelberilxii xydelmerilegşedeer xysed demzegdeedyi baina. Tedenei dunda, texniiçeske huralsal organizovaalagdaagyi. Politmaassova xydelmeri ton muusa tabigdanxai.

Iimehee, ene dutuunuudiiji darii zaisuulxa xeregtei. Tiigeed, Selengiin gosparoxoodstvo bolbol yseglederei kolxoozniguudiiji, xysed kvalifikaacatai xydelmerişed bolgoxo jabaadalai jabaadalnuudiiji tyrgeneer, organizoovannoor xangaxiin tula, ton serьjoozno ulagtai. Eneeniiji udaaruulxa, xoişonь tataxa g. m. hedelgiiji minuutaşji teseze bolxogyi.

Navigaaciin xydelmeriiji amzaltatalgaar jabuulxa xeregte, nelieed olon xydelmerişed ba xydelmerilegşedşji dutaza baina. Zişeelxede, 50 gyryyşçigyyd, 19 matroosuud, 3 koçegaarnuud, 12 bakiinşçiguud, pristaniin ba texniiçeske noormo tabixa xydelmerilegşed dutuu baina. Eneeniiji beledxexe ba hurgaxa talaar, oroldoogi xydelmerişed xegdeedyi. „Kiirov" paroxood xadaa mexaanigaar, koçegaarnuudaar, matroosuud g. m. xydelmerişedeer ykomplektovaalagdaadyi baina. Iime işar bolbol bişeşji paroxooduudta bii.

Ede byxli faaktnuud jyy xaruulnab? Gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol xydelmerişediiji verbovaalgiiji ba paroxooduudai komaandnuudiiji ykomplektovaalxa talaar ton xozomdozo jabuulhinь gerşelxehee gadna, ene xydelmerinyydiiji samotioogto tabihiinь xaruulalsana.

Kaadrnuud bolbol navigaaciin amzaltiiji şiidxene.Tiime tula, dutuunuudiiji darii ygelxexe, kaadrnuudiiji beledxexe ba hurgaxa, tedeende paartiin ba gyrenei ugaa baihiijinь hurguulxa texniiçeske huralsaliiji organizoovaalxa, kaadrnuud tuxai staalinska anxaral tabixa g. m. xemzeejabuulganuudiiji ene geheer xexe, ene navigaciin xydelmeriiji obrozcoovoor jabuulxiin ysloovi baiguulxanь şuxala boloo.

XAZAGAAJEV.

Partiiina azabaidal

Partiiina organizaacanuudai tuhalxanь şuxala

Komsomoolьsko dokymeentnyydei helgelge bolbol komsomoolьsko azabaidaliiji gurimşuulxa ba komsomoolьcuudai disciplliniiji ulam haizaruulxa baina.

Komsomooloi Kabaanskiin aikoom ene şuxala xemzeejabuulgiiji obrazcoovoor yngergexiin tula komsomoolьsko exin organizaacanuudai sekretaarьnuudai ba komsoorganuudai xabaadalgatai soveşçaaniiiji 2 daxin yngergeze, tus xydelmeriiji jamar meetodeer jabuulxa tuxai zaabari ygөө.

Aimag todoronь ene xydelmeride hainaar beledxeze baihan komsomoolьsko exin organizaacanuud bii. Zişeelxede, Timiiyi staanciin komsomoolьsko exin organizaaca (sekretaariiinь nyxer Iljevski) ba Tatayyravai Şpaalzavoodoi, komsomoolьsko organizaaca (sekretaariiinь nyxer Çiirkin) bolbol komsomoolьcuudaigaa xamtiin suglaanuud deere komsomooloi CK-ei niuusa bişegiiji yzehen, komsomoolьsko azabaidalaa xysed gurimtai bolgohon, byxii yçoodoo haizaruulza, dokymeentnyydei helgelgede komsomoolьcuudaigaa spiisogiiji zybөөr tabihan baina. Edenei byxii materiaalnuudiiji komsomooloi aikoom batalahan baina.

Eneentei xamta dutuunuud bii. Aimag dotorxi zarim organizaacanuud, komsomoolьsko dokymeentnyydei helgelgiin beledxelei xydelmeriiiji hainaar jabuulza şadaagyi deerehee, aimag dotorxi 97 organizaacanuudhaa miil 24 organizaaciin materiaalnuud aikoomoi biyroodo batalagdaba.

Myn, Mesovoi staanciin kondyyktorsko rezeerviin komsomoolьsko exin organizaaca (komiteedei nь sekretaarь nyxer Kripiik) ba komsomoolьsko Jyygovske exin organizaaca (sekretaariiinь Alfioorova) xadaa tus xydelmeride xangaltagyigөөr beledxeze baina. Ene xeregiiji obrazcoovoor jabuulxiin tulada, komsomoolьsko organizaacanuud byxen ton xariuusalgataigaar xandaxa ujalgatai.

Partiiina organizaacanuud xadaa ene xydelmeri jabuulxadanь komsomoolьsko organizaacanuudta serьjooznoor tuhalalsaxanь şuxala baina.

Gen. Sibiriaag.

Komsomoolьcuud—obçşeestvennigyyd

„...Gyrenei ba partiiina aktiivna deejatelьnostьde komsomoolьcuudiiji beledxexe teeşe, paartiiin tuhalagşa baihan terenei roolьtoi barisaatai, komsomooloi tere ton şuxala zorilgiiji realizaacalga teeşe, byxii komsomoolьsko xydelmeri bolbol erid şiglyylegdexe johotoi geze hananab“,—geze xyxer Zdaanov, paartiiin XVIII sjeezd deere xelehen baina.

Ene zaabariiiji Selengiin uhan zamai traansportiin dergedexi komsomoolьsko organizaaca bolbol bodoto deerenь bejelyylze, hyylei yjede 40 garan tyryy zergiin zaluuşuud—staxaanovcuud, udaarniguudiiji Leeninske-Staalinska komsomooloi zergede abhan ba komsomoololgoo dotoodiin xydelmeriiiji neileed haizaruulhan baina.

Zaluu komsomoolьcuud nyxed Kyyrenov, Orloov ba buşad xadaa obşçeestvenne xydelmeride aktiivnaar xandaxahaa gadna, yiledberi deere avangaardna rooliiiji xaruulza, ydereigөө noormiiji sag yrgelze ylyybşelen dyyrgened.

Myn, zaluu komsomoolec nyxer Moroozov, osoaviaxiimei kryzoog şineer organizovaalza, organizaaciingaa çleenske bleedyydei helgelgiiji sag bolzor soonь hainaar dyyrgehen baina.

Zygөөr, byxii komsomoolьcuud bolbol komsomoolьsko daalgabarinuudiiji xysedөөr dyyrgedeg yşөө boloodyi. Zişeelxede, komsomoolec nyxer Jazikov bolbol vojeenne-fizkylьtyyrne xydelmeri jabuulxa daalgabari abahaar 2 hara boloo, tiigeed tere xydelmeriөө oroidooş jabuulaagyi baixa jym.

Komsomoolьsko organizaacanuud xadaa çleengyyd byxendөө komsomoolьsko daalgabari ygeze, tedeneigee xer zergeer dyyrgeze baihiinь sag yrgelze şalgaza ba tedenerei xydelmeride praktiiçeska tuhalamzanuudiiji ygeze baixanь egeel şuxala zoriigo bolno.

N. Xazagaajev.

Xiliin saanahaa telegraammanuud

Өөhediingөө eriltenyydei tylөө francuuzska xydelmerişedei temesel

Pariiz, main 7. (TASS). Pariiziin bariigiin predprijaatinuudai xydelmerişenei profsojuuz bolbol ilaltiiji tuilahan baina: arbitraazna komiissa bolbol, bariigaşadai zarplaadiiji 4 proceentoor jixe bolgoxo tuxai togtoomziiji gargaba.

Sitroeen ba Reene zavooduudai xydelmerişedei delegaaca bolbol, praviitelьstviin duradxalai baibaşji, yngerhen ziiei nojaabrьda, xydelmerihөө gargagdahan xydelmerişediiji abxahaa arsaza baihan direekciin jabuulganuudta esergyy proteestiiji azalai miniistrte medyylhen baina. Delegaaca bolbol, oron dotor xeden zuu miangan xydelmerigyişyydei baibaşji haanь, zarim ceexnyydte xydelmeriiin nedeeli 60 çaas soo yrgelzeldeg baihaniiji xelehen baina.

Aanglida aarestnuud

Loondon, main 6. (TASS). Main 4-de Loondondo, poliico bolbol terroristiiçeske aaktnuudai organizaacada hezeglegdehen 7 xyniiji arestovaalaa. Ene yderte, Birmengaamida poliico bolbol nege ere xyniiji ba irlaandska gurban exeneriiji arestovaalza, teherdeg veşçeestvonyydiiji xamagaalhanai tylөө tedeniiji gemnehen baina.

Liverpyylide, Mançeesterte ba Prestoondo baihan germaanska niuusa aagentnuud bolbol angliiiska poliiciin ton narin mysxelge doro baina geze „Nьjyys kroniiki“ bişene. Gazeedei xelehenei johoor, poliico bolbol irlaandska terroriistnuudta germaanska aagentnuudaar xyrgegdehen finaansova tuhalamzaanuudai faaktnuudiiji myşxeze baina. Germaanska nege fiirma bolbol irlaandska terroriistnuudiiji teherdeg veşçeestvonuudaar xangaza baihaniinь hajaxan medegdehen baina.

Itaalo-Germaanska vojeenne sojuuzai oformleeni

Riim, main 7. (TASS). Italьjaanska gadaada xeregei miniistr Çiaano ba germaanska gadaada xeregei miniistr Ribbeentroop xojoroi xoorondoxi xelseen tuxai oficiaalьna medeende, politiiçeske baidalai asuudalaar Germaani ba Itaaliiin „xynyydei hanalnuud nege“ geze temdeglehen ba „xojor gyrenyydei xoorondoxi xarilsalgiiji politiiçeske ba vojeenne sojuuzai foormodo eseslen byxezyylxeer şiidxegdee“ gehen baina.

ZURAG DEERE: „I. V. Staalin ba A. M. Goorьki“—xydooznig A. Geraasimovoi kartiina

(TASS-iin fotoxrooniko)

Шэнэ алфавидта hуралсаха булан

Малажалай талаар, республиканска жюридэ

Энэ оной майн 10-да малажалай талаар, социалистическэ соревнованиин республиканска жюри болбол республика дотор малvсхэбэрилгын планай дvvргэлтэ, тvл абалга ба ороонэй кампаниин ябаса тухай материалнуудые хаража vзэбэ.

Республика дотор, энэ хабар тvл абалга хадаа алишье аймагта ехэ хоролтотойгоор vнгэргэгдэжэ байна. Мvн, малнуудые метизацилгын план тон хангалтагvйгөөр дvvргэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, республика дотороо тvрvv hуурида ябаhан, Баргажанай аймагта гvvдые метизацилгын план—0,3 проц., хони ба ямаадые метизацилга—0,7 проц. дvvргэгдээд байна.

Энээнэй урда тээ, БМАССР-эй Верховно Соведэй дамжуулгын Улаан Тугые барижа ябаhан, Мухар-Шэбэрэй аймаг болбол тvлнvvдые абалга ба тэдэниие харууhал талаар, муу показательнууд байбашье hаань, республиканска жюри хадаа мvнөө гаа дутуунуудаа эрид ли дировалхые аймагайнь ор низацинуудта заагаад, Ул Тугыень vлээhэн байна.

БМАССР-эй Верховно ведэй дамжуулгын Улаан гые абалгын тvрvvшын дидадта Баргажанай аймаг тоолобо.

Жюри болбол 1939 о малvсхэбэрилгын план дvvргэхын ба vлvvлэн д гэхын тvлөө, БМАССР-эй В ховно Соведэй дамжуул Улаан Тугые абаха эрхэ хын тvлөө социалистичес соревнованиие vргэн дала тайгаар дэлгэрvvлжэ, 1940 о до Бvхэсоюзно хvдөө ажах выставкадэ массоваар хаб далсаха ябадалые туйлахые аймагай организацинуудта радхаhан байна.

БМАССР-эй Совнаркомда

БМАССР-эй Совнарком болбол 1938—39 онуудай торшо соо колхозуудhаа худалдан абтаhан орооhые зөөлгэ таhалдахын туйлда хvрөөд байhан тухайнь тогтоомжо соогоо тэмдэглэбэ.

Энээнэй усадхалгые дары хангахаар хараалагдаhан конкретнэ заабаринуудые vгэhэн байна гэбэл, Бичурэй район 93, М.-Шэбэрэй аймаг дотор 75, Хориин аймаг дотор 24, Кяхтын аймаг дотор 25, Тарбагатайн аймаг дотор 20 автомашинануудые (гурбан тонный) мобилизоваалха гэбэ.

Орооhо зөөлгые тон богонихон болзор соо дvvргэх тула, тэрээнэй зөөлгые ко хоз бvхэндэ тусхай гра гаар ябуулхыень Хориин, Кя тын, Тарбагатайн, Бичур М.-Шэбэрэй аймагуудай рvvлэгшэнэрые уялгалха hэн байна.

Хориин аймагта байh орооhые зөөхын тула, 9 (гу бан тонный) автомашинану дые vгэхые Буркоопсою тvрvvлэгшэ нvх. Сельверов уялгалба. Мешок ба тара хангалгын талаар колхозуу туhалхые, заготзерноогой хилэгшэ нvх. Мешеряков уялгалалсаhан байна.

Тvнхэндэ хvрин нvvрhэн олдобо

Тvнхэнэй аймагта, Загатуй гэжэ горхоной зvvн эрьедэ хvрин нvvрhэн олдобо.

Шэнжэгдэhэн газарайнь нvvрhэнэй пласт хадаа 4-hөө 25 метр хvртэр гvнтэй ба 6 километр площадь дээрэ байh

Эндэхи нvvрhые малтан а хада хvнгэн ба бэлэн, у рань, уhа урадхуулха туса зэмсэг хэрэглэгдэнэгvй.

Нефтиин баялиг нээгдэбэ

Тvнхэнэй автозамай трактын хvдэлмэрилэгшэ нvхэр Липин болбол апрелиин 24-дэ, Замараанха гэжэ уhанай хажууда, нефтиин hудал олбо. Нvхэр Липин хадаа олоошоо галда шатаагаад v хэдэнь, сохом нефть байhа тодороо. Тэрэ хадаа урда хэндэш мэдэгдээгvй байгаа.

Баяр Ангаро

Specialiistiin zybşel.

Xara paar eldyyrilge ba tereniiji xaruuhalga

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xelehen doklaad soogoo, nyxer Staalin bolbol socialiis xydөө azaxiin ugaa jixenyyd ilaltanuud tuşaa xelexe zuuraa, ton xariuusalgatai ba gigaant jixe zoriigo tabihan baina: „Oiriin 3-4 ziiei torşo soo, gektaarhaa dunda urgasiiji 12-13 ceentner bolgon, ziibyride 8 milliaard pyyd oroohonoi yiiedberiiiji tuilaxa, texniiçeske kylьtyyrenyydei talaar yiiedberiiiji dunda zergeer 30—35 proceent jixe bolgoxo...“

Oroohoto ba texniiçeske kylьtyyrenyydei urgasiiji ulam byri deeşelyylxe tuxai nyxer Staalinai tabihan zoriigiiji dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexe byrin ysloovitoi bainabdi.

Zilbyride 8 milliaard pyyd oroohonoi yiiedberiiin tylөө temeselei, manai poolinuud deerehee togtuuritai ba bajan urgasa xuriaaxiin tylөө temeselei şiidxexii ysloovinuudai negeniinь xadaa sag soonь seber paar beledxelge ba saaşadanь hainaar xaruuhalga bolno.

Ertiin xara paar bolbol gazarai xyrihende şiig noito sugluulxiin tylөө temeselei, negeziiei ba olonziiei burtag ybehenyydtei temeselei, egeel glaavna ba şiidxexii agrotexniiçeske xemzeejabuulga myn.

Burtag ybehenyydiiji ygeixelgede, şiig noitiiji sugluulgada iime jixe udxaşanartai baihan uşarhaanь, ertiin oroohoto kylьtyyrenyydei tariigiin dyyrexiiji xylieengyi, paar eldyyriigiiji ijyyniiin 15-haa oroi bişe dyyrgexeer bodomzolzo, byri ertenhee exiixe xeregtei.

Urda ziinyydte, zarim kolxoozuud xadaa paariiji agrotexniiçeske zaabariiiji saxingyigөөr, ton gyixenөөr xaxaldag deereheenь, paar deerehee tiime ynder urgasa xuriaagdaza şadagdadaggyi hen.

Ene zilde, gazartariaalangai xydelmerilegşedei gol anxaralanь xadaa, paariiji gynzegiigөөr ba agrotexniiçeske zaabariiin johoor yngergelgede xanduulagdanxai baixa johotoi.

Paariiji negedexiee xaxalxadaa, 20—22 santimeetr gynzegiigөөr eldyyrilxe şuxala, tiixedee, plyygyydei byxii xutaganuudiiji (predplyyznig) byrin xereglelsexe, uşaranь manai ysloovido plyygeer, terenei xutagiiji xereglelseze xaxalalga bolbol burtag ybehenyydtei temeselde zoriuulagdahan agrotexniiçeske xemzeejabuulganuudai negen şuxalanь bolno.

Gazariiji gynzegiigөөr eldyyrilxiin tula paariiji xojordoxioo xaxalxadaa, tyryyşiinxihee 2-3 santimeetr gynzegiigөөr xaxalxa ba ene xydelmeriiiji aavgustiin 10 ba 20-hoo xozom bişe dyyrgexe.

Gazarta şiig noitiiji jixeer sugluulxiin zoriigoor, xaxalalga ba bornoilolgiin xoorondo tahaldai gargaza bolxogyi. Eneenei tula, xaxalalgada jabaza baigaa agregaad byxende nege bornoi şagtagalagdaxa johotoi, xerbee xiaag ba yndehe jixetei yrmehenyydtei uçaastoguud baigaa haanь, byxii massiiviiji xaxalhanaigaa hyylde xojorhoo ysөөn bişe daxin bornoilxo. Myn, morioor xaxalagdahan paariiji, xaxalalga ba bornoilolgiin xoorondo tahaldai gargangyigөөr, xojorhoo ysөөn bişe daxin bornoilxo şuxala.

Negeziiei ba olonziiei burtag ybehenyydtei erid temesel jabuulxiin tulada, byxii zunai yjede paariiji burtag ybehenyydgyi bailgaxa, ene zoriigoor zunai yjede xojor-dyrbe daxin kylьtivaaca xexe ba kylьtivaaca xeheneigee hyyleer zaabol bornoilxo johotoi.

1938 onoi xydelmeriiin praaktika xadaa gazartariaalangai xydelmerilegşed ba zarim kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol kylьtivaaciin asuudaliiji xeregseedeggyi baihiijinь xaruulaa. Eneenei rezylьtaadta, respyyblike dotor paariiji kylьtivaacalgiin plaan xolo dyyrgegdeegyi baigaa. Zişeelxede, Sajantiin, Çisaaniin, Egetiin, Sagaan-Uhanai, Bargazanai, Xezengiin ba busad MTS-uud bolbol paariiji oroidooşji kylьtivaacalaagyi baina. Paariiji kylьtivaacalga bolbol manai ysloovido, agrotexniiçeske şine xemzeejabuulga myn. Xydөө azaxiin tyryy xynyyd bolbol kylьtivaaciiji agrotexniiçeske busad xemzeejabuulganuudtai xamta jabuulxada, byxii kylьtyyrenyydei rekoordno urgasa xuriaagdadag baihiijinь xaruulaa.

Ene zilde, paariiji kylьtivaacalgada onso anxarai tabigdaxa ba jamarşji ysloovido ene xemzeejabuulgiin plaan xadaa byrin dyyrgegdexe, xydөө azaxiin zunai xydelmerinyydei ciiklde zaabol oruulagdaxa johotoi.

Paarnuud deere burtag ybehenyydei urgaxa ba xatuu xaliihanai bii bolxo zergeerenь, traaktorna ba morin bornoigoor bornoilxo, jyyb gexede, ene bolbol şiig noitiiji sugluulgada tuhaldag baina. Xebtengi yrmehe-şyderөөr ba xiaagaar elbeg paariiji eldyyrilge bolbol zarimnegen onso iigaatai jym.

Iime uçaastoguudiiji main xorioodoor, gandadag aimaguudta byri erteer, tede burtag ybehenyydei yndehenyydhee byri dooguur, gynzegiigөөr xaxalxa xeregtei. Xaxalhanaigaa hyyleer, selmeg, naratai baixada, xiaagai yndehiijinь pryziinne habartai kylьtivaatoraar xiarmaza xajaxa ba hyyleerenь zaabol bornoilxo johotoi. Xiarmaza sugluulhan byxii yndehenyydiiji jalan jalsan gazarta abaaşaza şataaxa.

Paarai xojordoxi xaxalalgiiji ijyyliiin tyryyşiin xaxadta, 20-22 santimeetrhee gyixen bişeer yngergedeg baina. Gazariiji dvoiilhonoigoo hyylde, paarai ton seber boltoronь xeden daxin kylьtivaaca xexe ba bornoilxo xeregtei.

Akadeemig Vilьjaams bolbol xiaagtai temesexiin şine argiiji duradxahan ba enenь hain rezylьtaaduudiiji ygene. Akadeemig Vilьjaamsiin duradxahanai johoor, xiaagai yndehiiji diiskove zebsegeer tahalxa xeregtei jym. Taha otologdohon yndehenyydeinь ojoortoo urgamsaaranь, korpusnoi plyygeer 20-22 santimeetr gynzegiigөөr xaxaldag. Altain, oroohoto yiiedberiigiin sovxoozdo ba manai respyyblixiin Şine-Briaanai ba Sajantiin M S-uudta jabuulagdahan oopeduud xadaa ene xemzeejabuulgiin effeekttei baihiinь xaruulaa.

Ybelei yjede, poolinuud deere gargagdahan navooziiji, negedexi riaadta paar xaxalxa ydertөө taraagaad, xaxalxa xeregtei. Yngeregşe ziinyydte, poolinuud deere gargagdahan navooz xadaa olon gazarnuudta xereglegdedeggyi baigaa. Iime baidaliiji ene zilde jaabaşji bailgaza bolxogyi.

Manai respyyblikede tariiga doro xereglegdedeggyi gazar ton jixe baina. Ene uşarhaa, tariigiin plooşçadiiiji yrgedxexe ugaa jixe rezeervnyydtei bainabdi.

Byten gazarai xaxalalgiiji erte, ijyyniiin 1-5 bagaar, 14-16 santimeetr gynzegiigөөr xaxalxa, xerbee xaxalgada plyygyydei xutaganuudiiji xereglelseehaa, 20—22 sm. gynzegiigөөr xaxalxa.

Xaxalhanaigaa hyyleer, byten gazariiji tyrgөөr eldyy xiin tula, traaktorna ba mo diiskenyydeer diskovaalxa x regtei. Tereniiji aavgustiin 1 haa oroi bişe, 18—20 santime gynzegiigөөr xojordoxioo x xalxa. Xerbee, xutagatai pl geer 20—22 santimeetr gynze gөөr xaxalagdahan gazar haa xojordoxioo xaxalxa xeregg

Muu şanartaigaar xegdehe xydelmeriiiji daxin xexe xereg tei. Myn, muu şanartaiga xehen xydelmeriiingөө tyl materiaalьna xariuusalgatai b xa geze, traktoriistnuud traaktorna brigaadiin brigadi nuudta oilguulxa şuxala. Pa xaxalalgiin plaaniiji ynder ş nartaigaar, sag soonь dyyrge xiin tylөө socialiis sorevno vaaniiiji ba azalai staxaanovsk meetodyydiiji traktoriistnuud ba MTS-iin busad xydelme legşedei, kolxooznigyudai d da yrgen dalaisataigaar delge ryylxe—niutagai partiiina orga nizaacanuud, soveedyyd, MTS-iin ba kolxoozuudai xytelbe legşedei ujalga myn.

Agrotexniiçeske byxii zaab rinuudai johoor, paariiji s soonь xaxalalga bolbol ynde urgasa xuriaaxa ba Irkyytske Çitiinske ooblastinuudtai sorev novaanida tyryy huuri ezel arga olgoxo baina.

XAARÇENKO —BMASSR-ei Narkomzeemei agrotexniiçeske tahagai naçaalьnig.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел— 7-55, Промотдел — 5-07.

NKMP-iin tipograafi

Glavliit 168